

faa er det netop dem, som de ærede Forslagsstillere ville tilføre det store Hartkorn og de store Skattebyrde i Byerne. — De øvrige Bemærkninger, der ere faldne fra de to ærede Medlemmer, skal jeg ikke beskæftige mig med, jeg tror ikke, det behøves. Derimod kunde jeg ønske at rette et Par Ord til den ærede Minister. Den ærede Minister var ganske vist ikke Minister den Gang, Loven om Alderdomsunderstøttelse blev gennemført, men jeg skal gøre opmærksom paa, at der ikke i denne Lov findes nogen Bestemmelse om, at en Mand for at opnaa Understøttelsen ikke maa have nydt noget af den fri Fattigkasse. For de ærede Medlemmer, der vare til Stede den Gang, denne Lov blev trumfet igennem her i Salen, da den saa at sige blev gennemført med Bold, vil det være bekendt, at de ærede Medlemmer, der førte denne Lov igennem, stod her og talte i høje Toner om de fri Fattigkasser, der i Altheren mellem 50 og 60 Aar skulde træde hjælpende til for at holde de fattige uden for Fattigvæsenet. Dette som ganske naturligt af, at der fra anden Side blev argumenteret saaledes, at man udtalte sin Beslagelse over, at netop i det Tidspunkt, hvor Arbejdsevnen er ringest, hvor de, der have arbejdet hele deres Tid og kun haft fra Haanden og i Munden, ere daarligst stillede, rettes det største Krav til dem. Denne Indvending blev imødegaaet ved en Henvisning til de fri Fattigkasser, og det skete ikke fra nogen enkelt Mand, men der blev her i Salen fra alle Sider raabt paa de fattiges Kasser netop i dette Tilfælde. Jeg kan ikke se, at den ærede Minister skulde have Ret i, at de fri Fattigkasser ikke skulde have en Opgave her, man finder heller ikke i den Lov, der har oprettet de fri Fattigkasser, noget, der taler imod, men meget, der taler for, at de fri Fattigkasser ogsaa kunde benyttes ved saadanne Lejligheder, som her er nævnt. Den ærede Minister udtalte, at de fri Fattigkasser virkede bedst — og det var deres Opgave — med smaa Midler, og han udtalte, at hvis de fattiges Kasser skulde have større Opgaver, maatte de styres paa en anden Maade. Denne Udtalelse af den ærede Minister kan jeg forstaa, thi fra den Side venter jeg mig ingen Kærlighed til det folkelige Selvføre, men det forekommer mig netop, at den Ytring burde give Flertallet her i denne Sal Anledning til at tage de fattiges Kasser særlig under Armene, thi disse Kasser ere netop en af de meget faa Institutioner her i Landet, hvor den almindelige Valgret raader fuldt ud og styrer selvstændigt. Den ærede Minister mente, at de, hvis de fik større Opgaver, maatte stilles

— det var det, jeg troede at finde bag Ordene — under Oplyn paa samme Maade som andre offentlige Kasser, og at Ministeren til syvende og sidst ogsaa burde have Indsigt paa, hvorledes disse Midler burde uddeles. Denne Tanke er jeg imod, og jeg tror at turde sige, at naar vi pege rundt i Landet, have de Kasser, der forvaltes af det almindelige Selvføre, de Kasser, Befolkningen selv har forvaltet, i Reglen været bedre betryggede end mange af de Kasser, der have været forvaltede af Embedsmænd, saa der er ingen Grund til at tage Styrelsen af Fattigkasserne ud af selve Befolkningens Hænder. De fattiges Kasser maa, forekommer det mig — det fremgaar ogsaa af Loven, der har stabt dem — have den Opgave at være et Mellemled mellem den trængende Befolkning og Fattigvæsenet; de bør være en Station paa Vejen, et Middel, hvorved den, der kommer i Trang, kan blive hjulpet saaledes, at han ikke faar den Stamplet paa sig, som Fattigvæsenet efterlader. Men naar saa er, bør denne Kasse ogsaa have store Midler at virke med til Løsning af denne store Opgave; thi den Opgave, jeg her har paapeget, er i og for sig en stor Opgave. Jeg nævnte før og skal gentage det — og de Medlemmer, der have haft Lejlighed til at se Fattigvæsenet paa nærmere Hold, ville ikke kunne modsig dette, der er særlig betegnende — at første Gang kommer den trængende nølende til Fattigvæsenet; han er meget fed af at skulle henvende sig der. Men have de trængende først været der een Gang — det vide ogsaa de Folk, der sidde her og have bestyret den Slags Midler — ræsonnerer en stor Del saaledes: Ja, vi ere jo komne saa langt ned, at vi ikke nogen Sinde kunne naa at frigøre os for den ydede Hjælp, derfor kunne vi lige saa godt tage noget mere; det koster os lige meget, vi have betalt Prisen derfor, vi have betalt med vor Borgerrret. Saa kommer — hvad de Herrer ogsaa kende — Kampen mellem Fattigvæsenets Medlemmer og disse trængende, idet Opgaven paa den ene Side bliver at saa saa meget som muligt af Fattigkassen, medens det paa den anden Side bliver Opgaven at forvalte Borgernes Midler saaledes, at der bruges saa lidt som muligt af dem. Men havde vi et kraftigt Mellemled, et Mellemled, der var i Stand til at yde denne første Hjælp, denne Haandsrækning i rette Øjeblik, er det min Overbevisning, at det vilde spare Fattigvæsenet her i Landet mange, mange Tusinde Kroner. Denne Opgave tror jeg, at man fuldt ud vil kunne lægge over paa de fri Fattigkasser, og jeg tror, at man kan